

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Μαΐου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2902

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/51978/755

Τροποποίηση του Προγράμματος χρηματοδότησης για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

- Τα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) ΕΕ/2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ'εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187/1) [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)], όπως ισχύει.
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης.
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- Την COM(2021) 328 final πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας.
- Την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).
- Την από 7.12.2023 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής

απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας.

9. Το αναθεωρημένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας (15831/23).

10. Την ανακοίνωση 2021/C 280/01 της Επιτροπής σχετικά με τεχνική καθοδήγηση όσον αφορά τον έλεγχο βιωσιμότητας για το ταμείο InvestEU.

11. Την ανακοίνωση της Επιτροπής «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (2021/C 58/01).

12. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παρ. 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

13. Την C(2002) 25 final/06-01-2022 πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 31 Δεκεμβρίου 2027) κρατική ενίσχυση SA. 100372 (2021/N) Ελλάδα, όπως τροποποιήθηκε με την C(2023) 6801 final/16-10-2023 πράξη της.

14. Το έγγραφο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Commission Staff Working Document) "Guidance to member states - Recovery and Resilience Plans" (SWD)2021 12 final/22-1-2021 (parts 1, 2).

15. Το από 27.11/14.12.1926 π.δ. «Περί κωδικοποίησης των περί συστάσεως Τεχνικού Επιμελητηρίου κειμένων διατάξεων» (Α' 430).

16. Τον ν. 1486/1984 «Τροποποίηση των διατάξεων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος» (Α' 161).

17. Τον ν. 4122/2013 «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 42) και ειδικότερα το άρθρο 10 αυτού.

18. Τον ν. 4409/2016 «Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις» (Α' 136), και ιδίως τα άρθρα 52-56 αυτού.

19. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/12.07.2017 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» (Β' 2367).

20. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/51153/9.5.2023 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, «Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης Ενεργειακών Ελεγκτών - Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών και Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων» (Β' 3187).

21. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

22. Τον ν. 4342/2015 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, Ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 "Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ"» (Α' 143).

23. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

24. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

25. Τον ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167).

26. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

27. Τον ν. 4772/2021 (Α' 17) και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

28. Το άρθρο 102 του ν. 4821/2021 «Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» (Α' 134), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του ν. 4994/2022 (Α' 215).

29. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρα-

τίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).

30. Τον ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 105).

31. Τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

32. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

33. Το π.δ. 70/2015 (Α' 114) περί ανασύστασης Υπουργείων και μετονομασίας του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

34. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

35. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

36. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).

37. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

38. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

39. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

40. Το π.δ. 12/2020 «Οργανισμός Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος» (Α' 17).

41. Την υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11.6.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 2417 και διόρθωση σφάλματος Β' 3968).

42. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/26691/426/13.3.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ορισμός του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας ως φορέα υλοποίησης για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα και του τουρισμού» (Β' 1640), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

43. Την υπό στοιχεία Υ 22/3.1.2024 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός σειράς Τάξης Υπουργείων» (Β' 28).

44. Την υπό στοιχεία Υ 12/07.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4403).

45. Την υπ' αρ. 74104/5570/08.07.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αλεξάνδρα Σδούκου» (Β' 4408).

46. Την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή υπουργική απόφαση «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αρ. 46274/26.9.2014 (Β' 2573)» (Β' 2857).

47. Την υπ' αρ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197).

48. Την υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).

49. Την υπ' αρ. 119138/28.09.2021 (Β' 4499) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών.

50. Την υπό στοιχεία 120141 ΕΞ 2021/2021 απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης «Έγκριση του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών».

51. Την υπό στοιχεία 71693 ΕΞ 2023/09.05.2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο Δράσεων και Έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 3079).

52. Το υπό στοιχεία 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

53. Το υπό στοιχεία 42649/ΕΥΚΕ 5351/13.05.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».

54. Την υπ' αρ. 34584/05.04.2019 (ΑΔΑ: ΩΘΜΦΗ-9ΚΦ) εγκύκλιο της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων.

55. Την υπό στοιχεία 18518/ΕΞ 2024/5.2.2024 (ΑΔΑ: 603ΚΗ-Χ3Β) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Ένταξη του Έργου "Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα" (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5220991) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Δράσης με ΙΔ "16874 - Εξοικονομώ επιχειρώντας"».

56. Την υπό στοιχεία 33566/ΕΞ ΥΠΟΙΚ/1.3.2024 απόφαση

έγκρισης της πρόσκλησης «Πρόγραμμα Εξοικονομώ-Επιχειρώ» του Έργου «Sub1.Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5220991), της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

57. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ 26201/171/8.03.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Πρόγραμμα για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Β' 1650).

58. Την υπό στοιχεία 31506/ΕΞ ΥΠΟΙΚ/27.02.2024 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

59. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ 45335 ΕΞ/28.03.2024 θετική γνώμη για την τροποποίηση (1η) της πρόσκλησης του Προγράμματος «Εξοικονομώ - Επιχειρώ» του Έργου «Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5220991).

60. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ 56438/18.04.2024 2η έγκριση τροποποίησης (1ης) της πρόσκλησης του Προγράμματος «Εξοικονομώ -Επιχειρώ» του Έργου «Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5220991).

61. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/23483/05.03.2024 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014.

62. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/31934/727/27.03.2024 εισήγηση της Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την προτεινόμενη κοινή υπουργική απόφαση δεν προκύπτει επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό πέραν αυτής που είχε προσδιοριστεί με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/23483/557/5.03.2024 εισήγηση της Προϊσταμένης Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/26201/171/08.03.2024 (Β' 1650) όμοια απόφαση.

63. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/43697/382/23.04.2024 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ 26201/171/8.03.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Πρόγραμμα για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Β' 1650), ως εξής:

1. Στον ΠΙΝΑΚΑ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ, στον ορισμό του Ενεργειακού Στόχου (ΕΝΣ) στην περ. 3 μετά τη φράση «αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, βάσει ΠΕΑ» διαγράφεται η φράση «τουλάχιστον κατά δύο (2) ενεργειακές τάξεις σε σχέση με την υπάρχουσα κατάταξη (ή), προστίθεται η λέξη «σε», προστίθεται η διευκρίνιση «σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/6949/72/28.01.2019 (Β' 408)» μετά τη φράση «όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση», και ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ τροποποιείται ως εξής:

« ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρίες.
Αριθμός εργαζομένων	Ο αριθμός των εργαζομένων αντιστοιχεί στον αριθμό Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων μόνιμης και πλήρους απασχόλησης, με σχέση εξαρτημένης εργασίας κατά ένα ημερολογιακό έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη η οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης χρηματοδότησης-ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
Δημόσια Δαπάνη/Ενίσχυση	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Ενωσιακής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται μέσω της Αναλυτικής πρόσκλησης και των συνοδευτικών εντύπων αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας. Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
ΜΜΕ	Μικρομεσαία επιχείρηση, σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.
Επενδυτικό Σχέδιο (Ε/Σ)	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση υποβολής του δικαιούχου στο πλαίσιο της πρόσκλησης της Δράσης.
Ενώματα Στοιχεία Ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτίρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό.
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας	Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση και δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μεταξύ της ακριβούς ημερομηνίας χορήγησης της ενίσχυσης και τα τρία προηγούμενα έτη, έως δηλαδή την ίδια ημερομηνία του τρίτου έτους που προηγείται της χορήγησής της.
ΤΕΕ	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
ΦΥ	Φορέας Υλοποίησης

ΕΥΣΤΑ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
Επιχορηγούμενος προϋπολογισμός	Δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ ΦΠΑ.
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου. Οριοθέτηση ίδιας συμμετοχής του δικαιούχου προκύπτει ως διαφορά μεταξύ του επιλέξιμου προϋπολογισμού και της δημόσιας ενίσχυσης.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού 651/2014.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Πράξη/Έργο	Έργο που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζεται.
Τήρηση ίσων αποστάσεων	Συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
ΠΣΥΠΕΝ	Πληροφοριακό Σύστημα Υπουργείου Ενέργειας για την παρούσα δράση (exoikonomoepixeiro.energy-invest.gov.gr).
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
ΠΕΑ	Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης
ΗΤΚ	Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου
ΕΝΣ	Ενεργειακός Στόχος 1. μείωση εκπεμπόμενων ρύπων (CO ₂) τουλάχιστον κατά 35% 2. εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 40% 3. για το/α κτίριο/α που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, θα πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου, αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, βάσει ΠΕΑ σε υποχρεωτικά Β+ κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/6949/72/28.01.2019 (Β' 408), εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4122/2013.
Συνολικός Προϋπολογισμός	Επιχορηγούμενος και μη επιχορηγούμενος προϋπολογισμός.
Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης (ΦΥΔ)	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ)
Υπουργείο Ευθύνης	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Στην παρ. 1.2 «ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ»:

α) Στην παράγραφο «Τα ανωτέρω ποσοστά επανεξετάζονται στην περίπτωση που με το κλείσιμο των αιτήσεων μένουν αδιάθετα ποσά.», διαγράφεται η φράση «με το κλείσιμο των αιτήσεων»,

β) διαγράφεται η παράγραφος: «Οι ανωτέρω πόροι θα κατανεμηθούν κατά 60% σε παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε κτίρια κατηγορίας Ε' έως και Ζ' και 40% σε παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων κατηγορίας Γ' έως και Δ', καθώς και σε παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης μη κτιριακών εγκαταστάσεων. Οι ως άνω κατανομές μπορούν να μεταβληθούν ανάλογα με την πορεία υλοποίησης των εντάξεων στο παρόν Πρόγραμμα.»

γ) η παράγραφος «Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:» καθώς και ο σχετικός πίνακας με τον οποίο ορίζονται οι χρόνοι υποβολής προτάσεων διαγράφονται και αντικαθίστανται από την ακόλουθη παράγραφο: «Οι αιτήσεις υποβάλλονται από τις 12 Μαρτίου 2024 έως και την εξάντληση της διαθέσιμης Δημόσιας Δαπάνης. Μετά την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού, οι υπόλοιπες οριστικά υποβληθείσες αιτήσεις παραμένουν στο σύστημα ως επιλαχούσες αιτήσεις με βάση την χρονοσήμανση που έλαβαν κατά την υποβολή τους. Με την ολοκλήρωση του διαστήματος υποβολής αιτήσεων, παύει η δυνατότητα υποβολής αίτησης (χρονοσήμανση και απόδοση κωδικού αίτησης). Οι αιτήσεις που δεν έχουν δεσμεύσει πόρους βάσει των παραπάνω και στο πλαίσιο της χρονικής προτεραιότητας παραμένουν στο πληροφοριακό σύστημα ως επιλαχούσες. Σε κάθε περίπτωση, για τις υποβληθείσες αιτήσεις εξακολουθεί να ισχύει η διαδικασία υποβολής ΠΕΑ και λοιπών ελέγχων. Για τις αιτήσεις αυτές, μετά το πέρας του διαστήματος υποβολής ΠΕΑ και μετά την υποβολή τυχόν ενστάσεων, καταρτίζεται πίνακας επιλαχουσών αιτήσεων σε οριστική υποβολή με βάση την χρονική τους προτεραιότητα, βάσει του οποίου δύνανται να απορροφούνται αιτήσεις και να εντάσσονται στο πρόγραμμα σε περίπτωση ύπαρξης πόρων.»

και η παρ. 1.2. τροποποιείται ως εξής:

«1.2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση «Εξοικονομώ Επιχειρώ» χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ειδικότερα στο πλαίσιο:

- του Άξονα 1.2: Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και χωροταξική μεταρρύθμιση
- του Πυλώνα Ανάκαμψης 1: «Πράσινη Μετάβαση»
- της Δράσης 16874: Εξοικονομώ επιχειρώντας.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη των δράσεων της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε 176.750.000,00 €, συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την περίοδο 2022-2025 και το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ από το οποίο κατά μέγιστο:

α) 90% του Προϋπολογισμού της Δράσης θα διατεθεί στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του Τουρισμού, στους επιλέξιμους ΚΑΔ της παρούσας πρόσκλησης, και

β) 90% του Προϋπολογισμού της Δράσης θα διατεθεί στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο

του Εμπορίου και των Υπηρεσιών, στους επιλέξιμους ΚΑΔ της παρούσας πρόσκλησης.

Τα ανωτέρω ποσοστά επανεξετάζονται στην περίπτωση που μένουν αδιάθετα ποσά.

Επιπλέον, οι διαθέσιμοι πόροι του Προγράμματος δύνανται να προσαυξηθούν, σε περίπτωση μεγάλου όγκου αιτήσεων και εξάντλησης των πόρων αυτής.

Η διαδικασία αξιολόγησης πραγματοποιείται μέσω της μεθόδου άμεσης αξιολόγησης.

Η εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης στις επιχειρήσεις μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των εθνικών στόχων για την εξοικονόμηση ενέργειας. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι παρεμβάσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό η εξοικονόμηση αναμένεται να προκύψει από:

α) Την ενεργειακή αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής με παρεμβάσεις στο κτιριακό κέλυφος, αναβάθμιση εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, αναβάθμιση συστημάτων ψύξης/θέρμανσης, αναβάθμιση ή και ένταξη νέων υλικών και εξοπλισμού για τη μείωση των απωλειών ενέργειας, αναβάθμιση εξοπλισμού φωτισμού, κ.λπ., και

β) με την εγκατάσταση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και διατάξεων αυτοματισμού.

Η δράση εντάσσεται στον Πυλώνα «Πράσινη Μετάβαση» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στην κατηγορία Α.2 Ανακαίνιση και στον Τομέα «Επενδύσεις στην Ενεργειακή Απόδοση» και θα υλοποιηθεί σε εθνικό επίπεδο.

Η δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, επαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λπ.) μέσω Πληροφοριακού Συστήματος για τη διαχείριση της παρούσας δράσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΠΣΥΠΕΝ), η πρόσβαση στο οποίο θα δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω ειδικής ιστοσελίδας και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων θα υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λπ.).

Η υλοποίηση της δράσης αναμένεται να συμβάλει στον συνολικό στόχο μείωσης της ετήσιας κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας κατά 380GWh, με αποτέλεσμα την αντίστοιχη μείωση των ετήσιων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 90% CO₂e, που αντιστοιχεί σε μια μέση μείωση του GHG κατά 35%.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται από τις 12 Μαρτίου 2024 έως και την εξάντληση της διαθέσιμης Δημόσιας Δαπάνης. Μετά την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού, οι υπόλοιπες οριστικά υποβληθείσες αιτήσεις παραμένουν στο σύστημα ως επιλαχούσες αιτήσεις με βάση την χρονοσήμανση που έλαβαν κατά την υποβολή τους. Με την ολοκλήρωση του διαστήματος υποβολής αιτήσεων, παύει η δυνατότητα υποβολής αίτησης (χρονοσήμανση και απόδοση κωδικού αίτησης). Οι αιτήσεις που δεν έχουν δεσμεύσει πόρους βάσει των παραπάνω και στο πλαίσιο της χρονικής προτεραιότητας παραμένουν στο πληροφοριακό σύστημα ως επιλαχούσες. Σε

κάθε περίπτωση, για τις υποβληθείσες αιτήσεις εξακολουθεί να ισχύει η διαδικασία υποβολής ΠΕΑ και λοιπών ελέγχων. Για τις αιτήσεις αυτές, μετά το πέρας του διαστήματος υποβολής ΠΕΑ και μετά την υποβολή τυχόν ενστάσεων, καταρτίζεται πίνακας επιλαχουσών αιτήσεων σε οριστική υποβολή με βάση την χρονική τους προτεραιότητα, βάσει του οποίου δύνανται να απορροφούνται αιτήσεις και να εντάσσονται στο πρόγραμμα σε περίπτωση ύπαρξης πόρων.

Το ΥΠΕΝ διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών και κατανομής των ποσών με βάση την πορεία υλοποίησης των έργων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στις ιστοσελίδες: (<https://exoikonομοεπιχειρο.energy-invest.gov.gr>), ΤΕΕ (<https://web.tee.gr/>).

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης:

Τίτλος και περιγραφή Δράσης	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ - ΕΠΙΧΕΙΡΩ
Τομείς	Επιλέξιμοι ΚΑΔ όπως ορίζονται στο Παράρτημα 5
Δείκτες	α) Τήρηση του χρονοδιαγράμματος β) Καταγραφή των ποσοστών απορρόφησης ανά έτος γ) Καταγραφή του ποσοστού των επενδυτικών δαπανών σε ψηφιακή αναβάθμιση
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Το σύνολο της Επικράτειας
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	176.750.000,00 €.
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση
Καθεστώς ενίσχυσης	ΓΑΚ 651/2014, όπως αυτός ισχύει. Ειδικότερα, για την υλοποίηση του προγράμματος, εκτός των δαπανών συμβουλευτικών / υποστηρικτικών εργασιών, θα εφαρμοσθεί ο Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός κατά κατηγορίες/General Block Exemption Regulation-GBER (ΕΚ) 651/2014» και συγκεκριμένα κατά τα προβλεπόμενα των άρθρων 38 και 38α. Οι δαπάνες συμβουλευτικές / υποστηρικτικών εργασιών θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis). Η υλοποίηση του προγράμματος θα εξετάζεται διεξοδικά σε τακτά χρονικά διαστήματα, προκειμένου να επισημαίνονται και να διορθώνονται πιθανές δυσλειτουργίες ως προς τις ακολουθούμενες διαδικασίες, την πιθανή σώρευση κρατικών ενισχύσεων, την κατανομή του προϋπολογισμού κλπ.
Ταμείο	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

».

3. Στην παρ. 1.3 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ και ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»:

α) Στην παράγραφο «Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με το χρονικό διάστημα που απαιτείται ώστε να αποσβεστεί λογιστικά η επένδυση, καθώς και δήλωση του ιδιοκτήτη με την οποία βεβαιώνει ότι: (α) έχει λάβει γνώση και συμφωνεί με την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο, (β) συμφωνεί με την εκτέλεση των προτεινόμενων εργασιών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να τεκμηριώνεται με το αίτημα ένταξης στη Δράση και μόνο εφόσον στο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται κτιριακές παρεμβάσεις και δαπάνες.» διαγράφεται η λέξη «λογιστικά»,

β) η περ. i διαγράφεται,

γ) στην περ. ii μετά από τη φράση «ότι επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του ΕΣ, αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας βάσει ΠΕΑ» διαγράφεται η φράση «τουλάχιστον κατά δύο (2) ενεργειακές τάξεις σε σχέση με την υπάρχουσα κατάταξη (ή», προστίθεται η λέξη «σε», και μετά τη φράση «Για τον υπολογισμό της ενεργειακής αναβάθμισης κατά δύο τουλάχιστον κατηγορίες...» διαγράφεται η φράση «κατά δύο τουλάχιστον κατηγορίες»,

δ) οι περ. ii και iii αναριθμούνται σε i και ii αντίστοιχα,

ε) στην παρ. ii διαγράφονται οι λέξεις «Ενεργειακός Στόχος»,

στ) μετά τη φράση «... εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 40%.» προστίθεται η φράση «Για τον υπολογισμό ΕΣ δεν συνυπολογίζεται η συνεισφορά εφαρμογών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και ΣΗΘΥΑ.»,

ζ) μετά από τη φράση «απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη στο πρόγραμμα αποτελεί η υποβολή Έκθεσης Ενεργειακού Ελέγχου» προστίθεται η φράση «Για ΕΣ με προϋπολογισμό έως εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (150.000 €) για τον κλάδο του τουρισμού και έως ογδόντα χιλιάδες ευρώ (80.000 €) για κλάδο του εμπορίου και των

λοιπών υπηρεσιών, σε περίπτωση κατά την οποία κατά την υποβολή της αίτησης δεν έχει εκδοθεί το ΠΕΑ του κτιρίου/των κτιρίων που περιλαμβάνονται στο ΕΣ ή/και η Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου, δίνεται αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης για την προσκόμισή του και τα ανωτέρω δηλώνονται με Υπεύθυνη Δήλωση»,

και η παρ. 1.3 τροποποιείται ως εξής:

«1.3 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ- ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται ο οικονομικός φορέας (Επιχείρηση) που υποβάλλει επενδυτικό σχέδιο (ΕΣ) για την ενεργειακή αναβάθμιση της επιχείρησής του.

Ο δικαιούχος έχει την γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη της οικονομικής και διοικητικής υποστήριξής του έργου. Ο δικαιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και την τήρηση όλων των παραστατικών, που αφορούν το έργο. Ο δικαιούχος του έργου είναι υπεύθυνος για την επικοινωνία της επιχείρησής με το Πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, επιλέξιμες είναι επιχειρήσεις των κλάδων εμπορίου, υπηρεσιών και τουρισμού, πλην των δραστηριοτήτων εκείνων που εξαιρούνται από το ΕΤΠΑ και τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό

(ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, όπως ισχύει, καθώς και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. ΕΕ/2023/2831 της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Ειδικότερα για τις επιχειρήσεις του κλάδου του τουρισμού δικαίωμα συμμετοχής έχουν μόνο τα παρακάτω κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που λειτουργούν νόμιμα (με ειδικό σήμα λειτουργίας ή υποβληθείσα γνωστοποίηση κατά τις διατάξεις του ν. 442/2016) στην ελληνική επικράτεια ανεξαρτήτως κατηγορίας αστέρων ή και κλειδιών ή αυτά που δεν έχουν καταταγεί και η δυναμικότητά τους, σύμφωνα με το ειδικό σήμα λειτουργίας ή την γνωστοποίηση, δεν ξεπερνά τις διακόσιες (200) κλίνες:

- Ξενοδοχεία της υποπερ. α΄ της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014.

- Ξενοδοχειακές μονάδες και λοιπές τουριστικές μονάδες που λειτουργούν σε παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια ή κτίρια αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

- Επιχειρήσεις ενοικιαζόμενων δωματίων, ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων και μικτής μορφής ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων.

- Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες ή και τουριστικές επαύλεις.

- Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (κάμπινγκ) και υπάγονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας που περιλαμβάνονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Κ.Α.Δ. – 2008	
Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας: 55	Περιγραφή: Καταλύματα
55.1 (όλες οι υποκατηγορίες)	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα.
55.2 (όλες οι υποκατηγορίες εξαιρουμένης της 55.20.19)	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής.
55.30.11	Υπηρεσίες κατασκήνωσης (κάμπινγκ).

Οι επιλέξιμες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) ορίζονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης. Δεν μπορούν να υπαχθούν στη δράση οι μη επιλέξιμοι κλάδοι όπως ορίζονται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εξαιρούνται από το πρόγραμμα επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλέργειας, μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς, δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες, τις ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.

Για τις ανάγκες της Δράσης ως ημερομηνία σύστασης/ίδρυσης μιας επιχείρησης νοείται η ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στη σχετική Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας της οικείας ΔΟΥ.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν τη νομική μορφή: Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., Ι.Κ.Ε. και ατομικές επιχειρήσεις, Συνεταιρισμός, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του ν. 4019/2011 όπως ισχύει, Ιδρύματα και Οργανισμοί Κοινωφελούς Σκοπού Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα και να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν. 4308/2014, όπως ισχύει.

Οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής μιας επιχείρησης, είναι οι ακόλουθες:

- Να λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο αδειοδοτικό έγγραφο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά της.

- Να δραστηριοποιείται στην Ελληνική επικράτεια και να δηλώσει ως τόπο/τόπους για την υλοποίηση των ενεργειών της παρούσας δράσης. Στην αίτηση χρηματοδότησης δηλώνεται υποχρεωτικά η Περιφέρεια στην οποία θα πραγματοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο.

- Να μην είναι προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014 συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συνδεδεμένων με αυτή επιχειρήσεων.

- Να μην εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων σε βάρος της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων και των τυχόν συνδεδεμένων με αυτή επιχειρήσεων (αρχή Deggendorf).

- Να υποβάλει μία (1) και μοναδική επενδυτική πρόταση ανά Α.Φ.Μ. στην παρούσα Δράση καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Πρόσκλησης (παρέχεται η δυνατότητα για αναβάθμιση σε περισσότερα από ένα κτίρια/κτιριακές μονάδες εντός της ίδιας Περιφέρειας στη ίδια αίτηση (ΑΦΜ), αρκεί να είναι διακριτά τα στοιχεία του κάθε κτιρίου/κτιριακής μονάδας στην πρόταση).

- Να δεσμευτεί με υπεύθυνη δήλωση ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

- Να μην συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137).

- Να διαθέτει ή να δεσμευθεί με υπεύθυνη δήλωση ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης/επένδυσης θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.)

- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με το χρονικό διάστημα που απαιτείται ώστε να αποσβεστεί η επένδυση, καθώς και δήλωση του ιδιοκτήτη με την οποία βεβαιώνει ότι: (α) έχει λάβει γνώση και συμφωνεί με την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο, (β) συμφωνεί με την εκτέλεση των προτεινόμενων εργασιών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να τεκμηριώνεται με το αίτημα ένταξης στη Δράση και μόνο εφόσον στο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται κτιριακές παρεμβάσεις και δαπάνες.

- Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί το χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρό-

σκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύνολο του σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση. Η Έναρξη Εργασιών επένδυσης ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (βλέπε ορισμό του όρου στον Πίνακα Επεξήγησης Γενικών όρων και συντμήσεων).

- Ως προς το σύνολο του έργου όσο και τις επιμέρους ενέργειες, ισχύουν οι προϋποθέσεις σώρευσης που ορίζονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De minimis) και το άρθρο 8 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014.

Επισημαίνεται ότι:

- Εάν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε τομείς που εξαιρούνται της εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 ή/και του ΓΑΚ και ταυτόχρονα δραστηριοποιείται και σε επιλέξιμες δραστηριότητες, η ενίσχυση χορηγείται μόνο για τις επιλέξιμες δραστηριότητες. Προκειμένου να διασφαλίζεται η μη χρηματοδότηση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων, για το σύνολο των δαπανών της παρούσας πρόσκλησης απαιτείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση καθώς και διάκριση των κέντρων κόστους.

- Το/α προτεινόμενο/α κτίριο/α οφείλει/ουν να τηρεί/ούν το ισχύον θεσμικό πλαίσιο αναφορικά με την προσβασιμότητα στα Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες. Εφόσον δεν τηρείται στο υφιστάμενο κτίριο, πρέπει να έχει εξασφαλιστεί το αργότερο με το πέρας των εργασιών του προγράμματος.

Βασική προϋπόθεση συμμετοχής μιας επιχείρησης στο πρόγραμμα αποτελεί:

- Να έχει εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) του/ων κτιρίου/ων, που περιλαμβάνονται στο ΕΣ, εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4122/2013, και να προκύπτει από αυτό,

i. Ότι επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του ΕΣ, αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας βάσει ΠΕΑ σε υποχρεωτικά B+ κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση. Για τον υπολογισμό της ενεργειακής αναβάθμισης δεν συνυπολογίζεται η συνεισφορά εφαρμογών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και ΣΗΘΥΑ. Η έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) βάσει του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕνΑΚ) εκδίδεται από Ενεργειακό Επιθεωρητή, εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.

ii. Ότι επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του ΕΣ μείωση εκπεμπόμενων ρύπων (CO₂) τουλάχιστον κατά 35% και εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 40%. Για τον υπολογισμό ΕΣ δεν συνυπολογίζεται η συνεισφορά εφαρμογών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και ΣΗΘΥΑ.

- Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση όπου στο ΕΣ περιλαμβάνονται παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε μη κτιριακές υποδομές, όπως ενδεικτικώς σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό παραγωγής (αντικατάσταση ενεργοβόρου εξοπλισμού παραγωγής ή/και προμήθεια νέου) ή/και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας και σε τελικούς ενεργειακούς καταναλωτές (προμήθεια εξοπλισμού, δαπάνες

εγκατάστασης), απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη στο πρόγραμμα αποτελεί η υποβολή Έκθεσης Ενεργειακού Ελέγχου.

Για ΕΣ με προϋπολογισμό έως εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (150.000 €) για τον κλάδο του τουρισμού και έως ογδόντα χιλιάδες ευρώ (80.000 €) για κλάδο του εμπορίου και των λοιπών υπηρεσιών, σε περίπτωση κατά την οποία κατά την υποβολή της αίτησης δεν έχει εκδοθεί το ΠΕΑ του κτιρίου/των κτιρίων που περιλαμβάνονται στο ΕΣ ή/και η Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου, δίνεται αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης για την προσκόμισή του και τα ανωτέρω δηλώνονται με Υπεύθυνη Δήλωση.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης:

- Δραστηριότητες δημόσιας διοίκησης και υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, δραστηριότητες οργανώσεων, δραστηριότητες νοικοκυριών, καθώς και δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών,

- δραστηριότητες που συνδέονται με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), και ειδικότερα:

- Δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01).

- Δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της Ε.Ε. (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς. Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίστηκαν για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

- Δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες βιολογικής επεξεργασίας:

- Για τους αποτεφρωτήρες η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

- Για τις μονάδες βιολογικής επεξεργασίας η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή στη μετασκευή για εργασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιοαπόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας αποδόμησης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι δράσεις αυτές στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

- Δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον.

Σημειώνεται ότι, όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου. Συνεπώς, η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου.»

4. Στην παρ. 1.4 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ»:

α) Στη δεύτερη παράγραφο, στη φράση «Η αρχική ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας και η εκτιμώμενη βελτίωση προσδιορίζονται με βάση πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.» προστίθενται οι λέξεις «ή ενεργειακό έλεγχο»,

β) στην υποπαρ. «Δαπάνες για την υλοποίηση επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης» και ειδικότερα στην κατηγορία «Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, μεταξύ άλλων:» προστίθεται ακροτελεύτιο εδάφιο «Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας»,

γ) στην υποπαρ. «λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες», μετά τη φράση «Η ιδιότητα του ενεργειακού ελεγκτή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου.» προστίθεται εδάφιο ως κατωτέρω:

«Ο Επιθεωρητής του Α' ΠΕΑ ή Α' Ενεργειακού Ελέγχου, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο στο οποίο είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος, δεν συμμετέχει στη μελέτη, προμήθεια, κατασκευή, επίβλεψη των επιλέξιμων δαπανών»,

και η παρ. 1.4 τροποποιείται ως εξής:

«1.4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι επιλέξιμες δαπάνες διακρίνονται σε δαπάνες για την υλοποίηση των επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, οι οποίες εμπίπτουν στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, και λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες (δηλαδή δαπάνες απαραίτητες για τη σύνταξη, την υποβολή και την παρακολούθηση της αίτησης καθώς και τον τελικό έλεγχο επίτευξης των ελάχιστων ενεργειακών στόχων), οι οποίες εμπίπτουν στον Κανονισμό De Minimis. Επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του άρθρου 38 παρ. 3 είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής

απόδοσης. Καθορίζονται συγκρίνοντας το κόστος της επένδυσης με το κόστος του αντιπαράδειγματος το οποίο θα προέκυπτε εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση, ως εξής: α) Αν το αντιπαράδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση επένδυσης χαμηλότερης ενεργειακής απόδοσης που αντιστοιχεί στη συνήθη εμπορική πρακτική στον συγκεκριμένο τομέα ή στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και του κόστους της επένδυσης χαμηλότερης ενεργειακής απόδοσης· β) αν το αντιπαράδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση της ίδιας επένδυσης σε μεταγενέστερη χρονική στιγμή, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας του κόστους της μεταγενέστερης επένδυσης, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση· γ) αν το αντιπαράδειγμα συνίσταται στη διατήρηση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και του υφιστάμενου εξοπλισμού σε λειτουργία, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας της επένδυσης στη συντήρηση, επισκευή και εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης εγκατάστασης και του υφιστάμενου εξοπλισμού, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση· δ) στην περίπτωση εξοπλισμού που αποτελεί αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά, από άποψη καθαρής παρούσας αξίας, μεταξύ της μίσθωσης του εξοπλισμού για τον οποίο χορηγείται κρατική ενίσχυση και της μίσθωσης του λιγότερο ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού που θα μισθωνόταν εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση· το κόστος μίσθωσης δεν περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται με τη λειτουργία του εξοπλισμού ή της εγκατάστασης (κόστος καυσίμων, ασφάλιση, συντήρηση, άλλα αναλώσιμα), ανεξάρτητα από το αν καλύπτονται από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης· Σε όλες τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο, το αντιπαράδειγμα αντιστοιχεί σε επένδυση με συγκρίσιμη παραγωγική ικανότητα με διάρκεια που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Το αντιπαράδειγμα πρέπει να είναι αξιόπιστο υπό το πρίσμα των νομικών απαιτήσεων, των συνθηκών της αγοράς και των κινήτρων που παρέχει το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ). Όταν η επένδυση συνίσταται σε σαφώς προσδιορίσιμη επένδυση που αποσκοπεί αποκλειστικά στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, για την οποία δεν υπάρχει λιγότερο ενεργειακά αποδοτικό αντιπαράδειγμα όσον αφορά την επένδυση, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.

Στην περίπτωση του άρθρου 38α επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες. Η ενίσχυση επιφέρει βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια, τουλάχιστον κατά: ι) 20 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση ανακαίνισης υφιστάμενων

κτιρίων, ή ιι) κατά 10 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση μέτρων ανακαίνισης που αφορούν την εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικών στοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, και αυτά τα στοχευμένα μέτρα ανακαίνισης δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 30 % του μέρους του προϋπολογισμού του καθεστώτος που αφορά τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, ή ιιι) κατά 10 % σε σύγκριση με το κατώτατο όριο που έχει καθοριστεί για τις απαιτήσεις για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας στο πλαίσιο των εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας 2010/31/ΕΕ στην περίπτωση νέων κτιρίων. Η αρχική ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας και η εκτιμώμενη βελτίωση προσδιορίζονται με βάση πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης ή ενεργειακό έλεγχο, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ. 7. Η ενίσχυση που χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μπορεί να συνδυάζεται με ενισχύσεις για ένα από τα ακόλουθα μέτρα ή το σύνολό τους: α) την εγκατάσταση ολοκληρωμένου επιτόπιου εξοπλισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φωτοβολταϊκών συλλεκτών και αντλιών θερμότητας· β) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από τις επιτόπιες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας. Ο εξοπλισμός αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75 % της ενέργειάς του από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση· γ) τη σύνδεση με ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό· δ) την κατασκευή και εγκατάσταση υποδομής επαναφόρτισης για χρήση από τους χρήστες του κτιρίου, και συναφών υποδομών, όπως η υποδομή αγωγών καλωδίωσης, όταν οι χώροι στάθμευσης βρίσκονται είτε εντός του κτιρίου είτε σε παρακείμενο χώρο· ε) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση του κτιρίου, ιδίως για την αύξηση της ευφυούς ετοιμότητάς του, συμπεριλαμβανομένων της παθητικής εσωτερικής ενσυρμάτωσης ή της δομημένης καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων και του βοηθητικού τμήματος της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο, αλλά εξαιρουμένης της ενσυρμάτωσης ή της καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής έκτασης· στ) επενδύσεις σε πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων. Σε περίπτωση οποιωνδήποτε συνδυασμένων εργασιών αυτού του είδους, όπως καθορίζονται στα στοιχεία α) έως στ), το σύνολο των επενδυτικών δαπανών για τις διάφορες εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης ή περιβαλλοντικών επιδόσεων δεν είναι επιλέξιμες.

Δαπάνες για την υλοποίηση επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης

Τηρουμένων των ανωτέρω, επιλέξιμες παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

- παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης κτιριακού κελύφους, όπως θερμομόνωση αδιαφανών δομικών στοιχείων, αντικατάσταση διαφανών δομικών στοιχείων, εγκατάσταση συστημάτων σκίασης,

- παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης συστήματος φωτισμού, εσωτερικού και εξωτερικού, όπως αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων από νέα τεχνολογίας LED, εγκατάσταση αυτοματισμών σύζευξης τεχνητού με φυσικό φωτισμό, εγκατάσταση αυτοματισμών μείωσης κατανάλωσης λόγω απουσίας/παρουσίας χρηστών,

- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα θέρμανσης χώρων, όπως αντικατάσταση λεβήτων από αντλίες θερμότητας, ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση τερματικών μονάδων από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες,

- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα ψύξης χώρων, όπως αντικατάσταση ψυκτών από νεότερης τεχνολογίας αντλίες θερμότητας ή ψύκτες, ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση τερματικών μονάδων από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες,

- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα αερισμού χώρων, όπως αντικατάσταση Κ.Κ.Μ. από νεότερης τεχνολογίας που διαθέτουν ανάκτηση της ενέργειας του απορριπτόμενου αέρα, ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση ανεμιστήρων μονάδων από νέες ενεργειακά αποδοτικότερους που ελέγχονται από ηλεκτρονικές διατάξεις (inverters),

- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα ζεστού νερού χρήσης, όπως αντικατάσταση λεβήτων από αντλίες θερμότητας, με ή χωρίς ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση μονάδων αποθήκευσης από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες,

- εγκατάσταση ηλιοθερμικών συστημάτων,
- παρεμβάσεις αντικατάστασης ενεργοβόρου εξοπλισμού που αφορά την παραγωγική διαδικασία των παρεχόμενων κύριων υπηρεσιών (π.χ. φούρνοι, ψυγεία)
- εγκατάσταση συστήματος αντιστάθμισης
- εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού, ελέγχου και διαχείρισης σε τοπικό και σε κεντρικό επίπεδο (Building Energy Management System, Energy Management System).

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, μεταξύ άλλων:

- Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης

- Η αντικατάσταση καυστήρων και λεβήτων με καυστήρες ή λέβητες ορυκτών καυσίμων

- Εργασίες συντήρησης

- Κινητά στοιχεία, μη μόνιμου χαρακτήρα (πχ κουρτίνες, εσωτερικές περσίδες, κ.λπ.)

- Λοιπός εξοπλισμός που δε συμβάλει στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου

- Δαπάνες για συμπαράγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας και των ενισχύσεων για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη

- Εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, και τέλη

- Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες

Στο πλαίσιο της Δράσης αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες αυτές για την παροχή των ακόλουθων υποστηρικτικών υπηρεσιών:

α) Υπηρεσίες Ενεργειακού Ελεγκτή, όπως ορίζεται από τον ν. 4342/2015 και τη σχετική υπουργική απόφαση.

i./Προκαταρκτικές Ενέργειες Σύνταξης Αίτησης

Διενέργεια Ενεργειακού Ελέγχου βάσει του ν. 4342/2015 από Ενεργειακούς Ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο ενεργειακών ελεγκτών του ΥΠΕΝ, κατά τη σύνταξη και υποβολή της πρότασης - Θέσπιση Ενεργειακού Στόχου.

Υποβολή της Έκθεσης Αναφοράς Ενεργειακού Ελέγχου στο «ΑΡΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ» του ΥΠΕΝ.

Επισημαίνεται ότι οι υπηρεσίες της παρ. α) σημείο i) δεν συνιστούν επιλέξιμες δαπάνες στην περίπτωση των Πολύ Μεγάλων Επιχειρήσεων, για τις οποίες υφίσταται εκ του νόμου υποχρέωση διενέργειας Ενεργειακού Ελέγχου βάσει του άρθρου 10 του ν. 4342/2015.

ii./Αποτίμηση του Ενεργειακού Στόχου μετά την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων

Διενέργεια Ενεργειακού Ελέγχου βάσει του ν. 4342/2015 από Ενεργειακούς Ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο ενεργειακών ελεγκτών του ΥΠΕΝ, μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων.

Υποβολή της Έκθεσης Αναφοράς Ενεργειακού Ελέγχου στο «ΑΡΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ» του ΥΠΕΚΑ.

β) Υπηρεσίες Ενεργειακού Επιθεωρητή, όπως ορίζεται από τον ν. 4122/2013 και τη σχετική υπ' αρ. 178581/30-06-2017 υπουργική απόφαση, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης για τις περιπτώσεις κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕΝΑΚ.

i./Προκαταρκτικές Ενέργειες Σύνταξης Αίτησης

Έκδοση Π.Ε.Α. από Ενεργειακούς Επιθεωρητές εγγεγραμμένους στο μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών του ΥΠΕΝ κατά τη σύνταξη και υποβολή της πρότασης. Στο βασικό σενάριο υλοποίησης παρεμβάσεων θα περιλαμβάνονται το σύνολο ή όσες παρεμβάσεις, από τις επιλέξιμες, λαμβάνει υπόψη ο ΚΕΝΑΚ.

ii./Αποτίμηση του Ενεργειακού Στόχου μετά την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων

Έκδοση Π.Ε.Α. από Πιστοποιημένους Ενεργειακούς Επιθεωρητές μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων.

γ) Εφαρμογή και Πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001.

Περιλαμβάνεται η αμοιβή του φορέα πιστοποίησης της εφαρμογής του συστήματος

δ) Δαπάνες Συμβούλου Διοίκησης και Διαχείρισης της αίτησης

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες του Συμβούλου για την προετοιμασία και υποβολή της αίτησης καθώς επίσης και για την διοίκηση και διαχείριση της κατά τη διάρκεια υλοποίησης και μέχρι την ολοκλήρωση της.

ε) Δαπάνες Μελετών

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για την εκπόνηση μελετών κάθε μορφής απαραίτητες για την υλοποίηση της έκθεσης αποτελεσμάτων του ενεργειακού ελέγχου σχετικές με τους σκοπούς της Δράσης.

Για τις λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες επισημαίνονται τα εξής:

- Ο Ενεργειακός Έλεγχος διενεργείται από Ενεργειακό Ελεγκτή εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, σύμφωνα με τον ν. 4342/2015.

- Η έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) διενεργείται από Ενεργειακό Επιθεωρητή, εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.

- Η δαπάνη για το κόστος των Ενεργειακών Ελέγχων, των Ενεργειακών Επιθεωρήσεων προς έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) για περιπτώσεις κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ, η δαπάνη του Ενεργειακού Συμβούλου, οι δαπάνες για την εφαρμογή και πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, καθώς και τυχόν δαπάνες απαιτούμενων υποστηρικτικών μελετών είναι επιλέξιμες.

- Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρείται η νομοθεσία για το ασυμβίβαστο των ενεργειακών επιθεωρήσεων και το ασυμβίβαστο των ενεργειακών ελέγχων. Πιο συγκεκριμένα,

- κατ' εφαρμογή του ν. 4409/2016 (Α' 136), Μέρος ΙΙΙ, άρθρο 53:

«1. Απαγορεύεται η διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή σε κτίριο ή κτιριακή μονάδα εφόσον:

α) συμμετείχε στη μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη, συντήρηση, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο του οποίου είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος,

β) έχει δικαίωμα κυριότητας, νομής ή κατοχής, ο ίδιος, ή σύζυγος ή συγγενής του έως β' βαθμού ή νομικό πρόσωπο του οποίου ο ίδιος είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος»

- κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 παρ. 17 του ν. 4342/2015 (Α' 143):

«17. Η ιδιότητα του ενεργειακού ελεγκτή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου

ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου οριστού ή ορισμένου χρόνου.».

Ο Επιθεωρητής του Α' ΠΕΑ ή Α' Ενεργειακού Ελέγχου, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο στο οποίο είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος, δεν συμμετέχει στη μελέτη, προμήθεια, κατασκευή, επίβλεψη των επιλέξιμων δαπανών.

- Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών, παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους:

• Να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης.

• Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

- Οι επιλέξιμες επιχορηγούμενες δαπάνες για τις συμβουλευτικές/υποστηρικτικές εργασίες στο σύνολό τους δε δύναται να υπερβαίνουν το επτά τοις εκατό (7%) του επιλέξιμου συνολικού Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου, με ανώτατο σύνολο υποστηρικτικών δαπανών τις 30.000 €.

- Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών συνδέεται άμεσα με την κάλυψη του ενεργειακού στόχου που τίθεται είτε μέσω του ΠΕΑ, ή της έκθεσης αποτελεσμάτων του ενεργειακού ελέγχου σε συνδυασμό με τις εκθέσεις ολοκλήρωσης εργασιών, τα οποία θα πρέπει να υποβάλλονται ως παραδοτέα και θα ελέγχονται απολογιστικά μετά το πέρας των επεμβάσεων και σε κάθε περίπτωση πριν την εκταμίευση της τελικής δόσης του έργου.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται τα ανώτατα όρια κατανομής δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης:

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ
1	Ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακών υποδομών (προμήθεια υλικών, δαπάνες τοποθέτησης) (άρθρο 38α ΓΑΚ- παράγραφος 1.5.2.2. του παρόντος Οδηγού)	100%	100 %
2	(α) Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό παραγωγής (αντικατάσταση ενεργοβόρου εξοπλισμού παραγωγής ή/και προμήθεια νέου) (β) Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας και σε τελικούς ενεργειακούς καταναλωτές (προμήθεια εξοπλισμού, δαπάνες εγκατάστασης) (άρθρο 38 ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.1. του παρόντος Οδηγού)	100 %	
3	Εγκατάσταση ηλιοθερμικών συστημάτων (άρθρο 38α ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.2. του παρόντος Οδηγού)	15%	
4	Εγκατάσταση Building Energy Management System (προμήθεια εξοπλισμού, δαπάνες εγκατάστασης) (άρθρο 38α ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.1. του παρόντος Οδηγού)	15%	
5	Εγκατάσταση Energy Management System (προμήθεια εξοπλισμού, δαπάνες εγκατάστασης) (άρθρο 38 ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.1. του παρόντος Οδηγού)	10%	

6	Αμοιβή Ενεργειακού Ελεγκτή/ Ενεργειακού Επιθεωρητή (De Minimis)	7 %	7 %
7	Πιστοποίηση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης (Κανονισμός De Minimis)	2 %	
8	Αμοιβή συμβούλων διοίκησης (Κανονισμός De Minimis)	5 %	

Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες

- Επιλέξιμες είναι ΜΟΝΟ οι παρεμβάσεις που περιγράφονται στο προτεινόμενο σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας της Έκθεσης Αποτελεσμάτων του Ενεργειακού Ελέγχου ή της Ενεργειακής Επιθεώρησης (πρώτο σενάριο ΠΕΑ), κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια του προϋπολογισμού που τίθενται στην παρ. 1.5.1 του παρόντος οδηγού.

- Δεν θεωρείται επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση επενδυτικό σχέδιο του οποίου οι δαπάνες πραγματοποιούνται πριν από τον χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών. Έναρξη εργασιών πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο της πρότασης.

- Όπου από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο απαιτείται η έκδοση αδειών και εγκρίσεων για την πραγματοποίηση των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο ΕΣ, αυτές πρέπει να εξασφαλιστούν και να προσκομιστούν κατά την υποβολή του τελικού αιτήματος καταβολής της δημόσιας δαπάνης.

- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια παραγωγικού εξοπλισμού.

- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.

- Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους.

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός πρέπει να είναι σύγχρονος, καινούργιος κι αμεταχειριστός και να περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.

- Η Επένδυση θα συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όσον αφορά τις αρχές της κυκλικής οικονομίας για την ανακύκλωση των αποβλήτων κατασκευών και σύμφωνα με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (2010/31/ΕΕ), σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση (CID).

- Όλες οι δαπάνες εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους και το εύλογο του κόστους κατά τη διαδικασία επαλήθευσης - πιστοποίησής τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες ή/και εύλογες, θα γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο Δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του Δικαιούχου.

- Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.

- Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών από την υλοποίηση των ενταγμένων προτάσεων θα επαληθευθεί με επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται:

1) Για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης στο Πρόγραμμα.

2) Για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στον Κανονισμό Deminimis, η ημερομηνία προδημοσίευσης του Προγράμματος.

Ως ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας των δαπανών των προτάσεων ορίζεται η 30.07.2025. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων προτάσεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.

Οι ενισχύσεις της παρούσας δράσης θα διατεθούν στο πλαίσιο:

- Του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

- Του Κανονισμού (ΕΕ) αρ.651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης (ΓΑΚ), και συγκεκριμένα με βάση το άρθρο 38 (Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια) και το άρθρο 38α (Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια).».

5. Στην παρ. 1.6. «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ - ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ»:

α) Στην υποπαρ. 1.6.1 «Ενεργειακός Στόχος», αα) μετά από τη φράση «για το/α κτίριο/α ή την κτιριακή μονάδα που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, θα πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, βάσει ΠΕΑ τουλάχιστον», διαγράφεται η φράση «κατά δύο (2) ενεργειακές τάξεις σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση (ή υποχρεωτικά» και προστίθεται η λέξη «σε», ββ) μετά από τη φράση «Για τον υπολογισμό της ενεργειακής αναβάθμισης» διαγράφεται η

φράση «κατά δύο τουλάχιστον κατηγορίες» και γγ) προστίθεται ακροτελεύτια φράση «Για τον υπολογισμό ΕΣ δεν συνυπολογίζεται η συνεισφορά εφαρμογών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και ΣΗΘΥΑ.»

β) στην υποπαρ. 1.6.2 «Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου», στην περ. ι μετά από τη φράση «εάν δεν επιτυγχάνεται αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας βάσει ΠΕΑ», διαγράφεται η φράση «τουλάχιστον κατά δύο (2) ενεργειακές τάξεις σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση (ή)», προστίθεται η λέξη «σε»,

γ) στην τελευταία παράγραφο προστίθενται οι λέξεις «και δεύτερη», «και δεύτερο» μετά τις φράσεις «πρώτη» και «πρώτο» αντίστοιχα,

και η παρ. 1.6 τροποποιείται ως εξής:

«1.6. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ - ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ

1.6.1. Ενεργειακός Στόχος

Για κάθε επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης που υποβάλλεται και επιχορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος, ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος καθορίζεται ως ακολούθως:

- Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 40% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση

- μείωση εκπεμπόμενων ρύπων (CO₂) τουλάχιστον κατά 35%

- για το/α κτίριο/α ή την κτιριακή μονάδα που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, θα πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, βάσει ΠΕΑ τουλάχιστον σε Β+ κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση, εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4122/2013. Για τον υπολογισμό της ενεργειακής αναβάθμισης δεν θα πρέπει να συνυπολογίζεται η συνεισφορά εφαρμογών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και ΣΗΘΥΑ. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση επενδυτικών σχεδίων ενεργειακής αναβάθμισης που δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια απορρίπτονται από την διαδικασία αξιολόγησης.

Η τεκμηρίωση της αναγκαιότητας των παρεμβάσεων και η επίτευξη του στόχου της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 40% και της μείωσης των εκπεμπόμενων ρύπων CO₂ τουλάχιστον κατά 35% προκύπτει κατά περίπτωση από την Έκθεση Αποτελεσμάτων του Ενεργειακού Ελέγχου, όπως αυτή ορίζεται στη σχετική υπουργική απόφαση καθώς και στα συνοδευτικά αυτής κείμενα εφαρμογής (Εγκυκλίου και Πληροφοριακό υλικό τα οποία είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - www.yren.gov.gr) ή από το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών. Για τον υπολογισμό ΕΣ δεν συνυπολογίζεται η συνεισφορά εφαρμογών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και ΣΗΘΥΑ.

1.6.2. Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου

Στην περίπτωση που το ΕΣ αναφέρεται σε κτίριο ή κτιριακή μονάδα, η αξιολόγησή του γίνεται βάσει ΠΕΑ. Στην περίπτωση που το ΕΣ αφορά σε κτιριακές εγκαταστάσεις

για τις οποίες δεν προβλέπεται η έκδοση ΠΕΑ βάσει ΚΕΝΑΚ ή σε μη κτιριακές εγκαταστάσεις, ή περιλαμβάνει κτίρια και μη κτιριακές εγκαταστάσεις όπου υπάρχουν διακριτές καταναλώσεις, η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου για αυτές γίνεται επί τη βάσει ενεργειακού ελέγχου. Ομοίως, στην περίπτωση των Μεγάλων Επιχειρήσεων η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου γίνεται βάσει ενεργειακού ελέγχου, ανεξαρτήτως των πραγματοποιούμενων παρεμβάσεων.

Πριν την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης,

i. Σε περίπτωση που η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου του ΕΣ έγινε βάσει ΠΕΑ, πραγματοποιείται δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση μετά την αποπεράτωση του έργου.

ii. Σε περίπτωση που για την αξιολόγηση του ΕΣ είχε διενεργηθεί ενεργειακός έλεγχος, πραγματοποιείται δεύτερος ενεργειακός έλεγχος, τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου του ΕΣ.

Μετά την υλοποίηση του συνόλου των παρεμβάσεων, ο ωφελούμενος καταχωρίζει ηλεκτρονικά τα σχετικά παραστατικά και αιτείται ηλεκτρονικά για τη διαδικασία κλήρωσης ενεργειακού επιθεωρητή/ενεργειακού ελεγκτή για τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης/του δεύτερου ενεργειακού ελέγχου. Επισημαίνεται ότι ο Ενεργειακός Επιθεωρητής/Ενεργειακός Ελεγκτής που θα διενεργήσει τη δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση/το δεύτερο ενεργειακό έλεγχο και κατόπιν θα εκδώσει το Β' ΠΕΑ/τη δεύτερη Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά διαφορετικός από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή/Ενεργειακό Ελεγκτή που έχει εκδώσει το Α' ΠΕΑ/την πρώτη Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου. Η διαδικασία επιλογής γίνεται με ευθύνη και αρμοδιότητα του Τ.Ε.Ε. κατόπιν κλήρωσης από ειδικό μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών/Ενεργειακών Ελεγκτών που διατηρεί η Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατά την οποία τηρείται η σχετική νομοθεσία περί ασυμβίβαστου των Ενεργειακών Επιθεωρητών/Ενεργειακών Ελεγκτών.

Η αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης δεν πραγματοποιείται, εάν κατά την ενεργειακή επιθεώρηση ή τον ενεργειακό έλεγχο διαπιστωθεί σημαντική αρνητική απόκλιση των εκτιμώμενων αποτελεσμάτων από τα αναμενόμενα αποτελέσματα βάσει των οποίων αξιολογήθηκε το επενδυτικό σχέδιο και τέθηκαν ως ενεργειακοί στόχοι. Θεωρείται ότι υπάρχει σημαντική αρνητική απόκλιση στις κάτωθι αναφερόμενες περιπτώσεις:

i) εάν δεν επιτυγχάνεται αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας βάσει ΠΕΑ σε υποχρεωτικά Β+ κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση, εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4122/2013,

ii) εάν η ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας ή/και η μείωση εκπεμπόμενων ρύπων, που επιτυγχάνονται μετά την υλοποίηση της επένδυσης, υπολείπονται των αναμενόμενων (οι οποίες έχουν τεθεί ως ενεργειακός στόχος κατά την υποβολή και έγκριση της πρότασης) κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 10%.

Σε κάθε περίπτωση ΕΣ που αφορά παρεμβάσεις ενεργειακής εξοικονόμησης σε κτίρια, εφόσον εξαιτίας της διαπιστούμενης απόκλισης, έστω και αν αυτή δεν είναι σημαντική, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια είναι μικρότερη από 40 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση, αφαιρείται από την ενίσχυση το ποσοστό της προσαύξησης της παρ. 16 του άρθρου 38α του Κανονισμού 651/2014.

Η επιχείρηση δικαιούται να επιδιώξει τη διόρθωση της σημειωθείσας απόκλισης μέσα στο επόμενο εξάμηνο και να ζητήσει επανάκριση. Στην περίπτωση αυτή, καταβάλλει η ίδια η επιχείρηση τις δαπάνες του νέου ενεργειακού ελέγχου ή της νέας ενεργειακής επιθεώρησης και η νέα ενεργειακή επιθεώρηση/ο νέος ενεργειακός έλεγχος διενεργείται από κληρωτό μηχανικό, διαφορετικό από εκείνον που διενήργησε την πρώτη και δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση/τον πρώτο και δεύτερο ενεργειακό έλεγχο. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί διόρθωση της σημειωθείσας απόκλισης κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, εκδίδεται απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης (Απόφαση Απένταξης) από το Πρόγραμμα, δεν πραγματοποιείται η αποπληρωμή της δημόσιας επιχορήγησης ενώ ταυτόχρονα τεκμαίρεται η υποχρέωση του δικαιούχου φορέα να επιστρέψει εντόκως, σύμφωνα με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την μέχρι τότε ληφθείσα δημόσια επιχορήγηση ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.».

6. Στην παρ. 1.8 «ΥΠΟΒΟΛΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ»:

α) Πριν την υποπαρ. «Έλεγχος αιτήσεων χρηματοδότησης» προστίθεται εδάφιο «Ο Φορέας Υλοποίησης διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει συμπληρωματικά δικαιολογητικά κατά τον έλεγχο των αιτήσεων.».

β) στην πρώτη παράγραφο της υποπαρ. «Ανακοίνωση αποτελεσμάτων - Ενστάσεις - Τελική έγκριση» η φράση «... με σχετική απόφαση του Φορέα Υλοποίησης» αντικαθίσταται από τη φράση «... με σχετική απόφαση του ΥΠΕΝ», και διαγράφεται η λέξη «οριστικών».

γ) στη δεύτερη παράγραφο της ίδιας υποπαρ. διαγράφεται η φράση «από υπαλλήλους του Φορέα Υλοποίησης» και αντικαθίσταται από τη φράση «του Φορέα Υλοποίησης».

δ) μετά από τη φράση «Σε περίπτωση μη υποβολής του απαιτούμενου Α' ΠΕΑ ή Έκθεσης πρώτου ενεργειακού ελέγχου», προστίθεται η φράση «εντός ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης, ή σε περίπτωση εμπρόθεσμης υποβολής, εφόσον δεν πληρούνται οι ενεργειακοί στόχοι της παρ. 1.6.1.».

και η παρ. 1.8 τροποποιείται ως εξής:

«1.8 ΥΠΟΒΟΛΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα, υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Προγράμματος <https://exoikonomo-epixeiro2023.gov.gr/>.

Για την υποβολή της αίτησης απαιτείται υποχρεωτικά η προηγούμενη ταυτοποίηση του αιτούντος με τη χρήση των προσωπικών κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής

Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

Η αίτηση υποβάλλεται από εκπρόσωπο της επιχείρησης που κατέχει νομίμως τους κωδικούς (username και password) πρόσβασης της επιχείρησης στις φορολογικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ (πληροφοριακό σύστημα taxisnet). Προκειμένου να εισέλθει στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα και να δημιουργήσει νέα αίτηση, ο αιτών θα πρέπει να επιβεβαιώσει την ταυτότητα της επιχείρησης χρησιμοποιώντας τους εταιρικούς κωδικούς πρόσβασης στο Taxisnet. Για το σκοπό αυτό:

- Παρέχει τη συναίνεσή του για την επεξεργασία των αναγκαίων δεδομένων στο πλαίσιο υποβολής, ελέγχου και έγκρισης της Αίτησης Επιχορήγησης, και δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και συμφωνεί - συμμορφώνεται με τους όρους και διαδικασίες του Προγράμματος.

- Μεταβαίνει στο ασφαλές περιβάλλον της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιου Τομέα (ΓΓΠΣ) για την καταχώρηση των εταιρικών διαπιστευτηρίων στην υπηρεσία αυθεντικοποίησης χρηστών.

Μετά την ταυτοποίησή του, δημιουργείται νέα αίτηση και ο αιτών υποβάλλει αίτηση δηλώνοντας - μεταξύ άλλων:

- Ότι στο κτίριο/α/κτιριακή/ές μονάδες της επιχείρησης μπορεί να υλοποιηθεί η αιτούμενη επένδυση και δεν υπάρχει περιορισμός από κανονισμούς λειτουργίας (π.χ. κανονισμός πολυκατοικίας, κανονισμός λειτουργίας κτηρίου κ.λπ.) ή το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο,

- ότι, εφόσον η εγκατάσταση όπου λαμβάνει χώρα η επένδυση είναι μισθωμένη/παραχωρούμενη υπάρχει συναίνεση του ιδιοκτήτη,

- ότι οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που χρηματοδοτείται δεν μισθώνεται/παραχωρείται για άλλη χρήση, - ότι δεν έχει υποβάλει αίτηση επιδότησης για την ίδια, ή μέρος αυτής, επένδυσης ή/και τη σχετική συμπληρωματική υπηρεσία από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό,

- τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων κατά την έννοια των παρ. 17 και 18 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018.

Ο αιτών ελέγχει ο ίδιος τα στοιχεία που αντλούνται αυτόματα από τρίτες υπηρεσίες και μητρώα του Δημοσίου που αφορούν την αίτησή του (και δη στην επιβεβαίωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας). Ο αιτών μεριμνά για την ακρίβεια και ορθότητα των στοιχείων αυτών προχωρώντας, όπου είναι εφικτό και προβλέπεται, σε επικαιροποίηση ή διόρθωσή τους στις τρίτες υπηρεσίες και μητρώα του Δημοσίου, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Παράλληλα, ο αιτών καταχωρεί τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία που θα του ζητηθούν κατά περίπτωση. Στο τέλος της παραπάνω διαδικασίας, ο αιτών υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη δομή, τον τρόπο συμπλήρωσης και υποβολής των αιτήσεων θα περιλαμβάνονται στην ψηφιακή πλατφόρμα του Προγράμματος ή/και σε σχετικές ανακοινώσεις που θα εκδίδει ο Φορέας Υλοποίησης. Η Αίτηση Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, ως προς

την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν. Οποιαδήποτε ψευδής αναφορά ή αναντιστοιχία με τα πραγματικά στοιχεία, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, ενδέχεται να επιφέρει και ποινικές κυρώσεις. Για το σκοπό αυτό πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης θα προηγείται γνωστοποίηση και ρητή αποδοχή όλων των όρων και προϋποθέσεων από την πλευρά του ωφελούμενου.

Ο Φορέας Υλοποίησης διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει συμπληρωματικά δικαιολογητικά κατά τον έλεγχο των αιτήσεων.

Έλεγχος αιτήσεων χρηματοδότησης

Όσες αιτήσεις υποβάλλονται επιτυχώς επιλέγονται είτε μέχρις εξαντλήσεως της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος είτε μέχρι την κάλυψη του συνόλου των αιτήσεων, εφόσον επαρκεί η αντίστοιχη δημόσια δαπάνη, και εντάσσονται στον πίνακα επιλέξιμων προς χρηματοδότηση αιτήσεων. Οι υπόλοιπες αιτήσεις που υποβάλλονται μέχρι τη λήξη του Προγράμματος και εφόσον η διαθέσιμη δημόσια δαπάνη του Προγράμματος έχει καλυφθεί, θα εισέρχονται στον πίνακα των επιλαχουσών αιτήσεων με βάση την σειρά κατάθεσης αυτών.

Συγκεκριμένα, όλες οι αιτήσεις που θα οριστικοποιηθούν και θα υποβληθούν εμπροθέσμως ελέγχονται ανά τακτά διαστήματα (ανά 2 εβδομάδες ή βάσει σχετικής απόφασης του Φορέα Υλοποίησης) μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων της παρ. 1.2. Κατά τον έλεγχο πραγματοποιείται:

- Ο έλεγχος και επιβεβαίωση της επιλεξιμότητάς τους,
- η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και η έγγραφη ενημέρωση των Δικαιούχων για το ανώτατο ποσό της ενίσχυσης, που δικαιούνται (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).

Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, γίνεται η ένταξη των επιχειρήσεων εκείνων για τις οποίες η δημόσια δαπάνη επαρκεί.

Ανακοίνωση αποτελεσμάτων - Ενστάσεις - Τελική έγκριση

Τα αποτελέσματα της προηγούμενης παραγράφου επικυρώνονται με σχετική απόφαση του ΥΠΕΝ και κοινοποιούνται στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος, με παράλληλη ενημέρωση του συνόλου των αιτούντων. Επί των πινάκων υπαγωγής παρέχεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης από την πλευρά των ωφελούμενων.

Κατά τον χρόνο έναρξης της υποβολής αιτήσεων και για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, με απόφαση του Φορέα Υλοποίησης συγκροτείται Επιτροπή Ενστάσεων του Φορέα Υλοποίησης. Αξιολογητές του Φορέα Υλοποίησης και μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης δεν δύνανται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Ενστάσεων.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη ένταξης ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Δυνατότητα ένστασης προβλέπεται σε περιπτώσεις όπου υπεισέρχεται παράγοντας υποκειμενικής αξιολογικής κρίσης, είτε υπάρχει πιθανότητα λάθους υπολογισμού εκ μέρους του αρμοδίων οργάνων. Αντίθετα, λόγω του μαζικού χαρακτήρα του Προγράμματος και

της αυτόματης διασταύρωσης στοιχείων, ο Φορέας Υλοποίησης δεν υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη ενστάσεις που αμφισβητούν τα δεδομένα υπολογισμού των κριτηρίων επιλεξιμότητας και βαθμολόγησης, εφόσον αυτά αντλούνται από επίσημα ηλεκτρονικά μητρώα του δημόσιου τομέα.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ανακοίνωσης των προσωρινών αποτελεσμάτων. Για να είναι δυνατή η εξέταση της ένστασης θα πρέπει απαραίτητως να περιλαμβάνει:

- Τον μοναδικό κωδικό της αίτησης που υποβλήθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος, για λόγους ταυτοποίησης,

- το ΑΦΜ του ωφελούμενου/αιτούντα, καθώς και

- την τεκμηρίωση τυχόν λάθους υπολογισμού και την επισύναψη των αντίστοιχων τεκμηρίων.

Ο Φορέας Υλοποίησης είναι αρμόδιος για την παραλαβή και διοικητική διεκπεραίωση των ενστάσεων. Κάθε ένσταση εξετάζεται ως προς το τυπικό σκέλος, και εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις, διερευνάται και ως προς την ουσία αυτής.

Οι ωφελούμενοι των οποίων οι αιτήσεις κατατάσσονται στους πίνακες εγκεκριμένων αιτήσεων, μπορούν να προχωρήσουν στην υλοποίηση της επένδυσης.

Σε περίπτωση μη υποβολής του απαιτούμενου Α' ΠΕΑ ή Έκθεσης πρώτου ενεργειακού ελέγχου εντός ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης, ή σε περίπτωση εμπρόθεσμης υποβολής, εφόσον δεν πληρούνται οι ενεργειακοί στόχοι της παρ. 1.6.1, γίνεται αυτόματη απένταξη αυτής από το Πρόγραμμα.

Σε περίπτωση όπου λαμβάνεται δάνειο από χρηματοδοτικό εργαλείο με χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση από την ΕΕ, συνυπολογίζεται το ισοδύναμο της επιχορήγησης σύμφωνα με τους όρους του συγκεκριμένου εργαλείου, προκειμένου να τηρηθεί η ανώτατη ένταση ενίσχυσης που δύναται να δοθεί στην συγκεκριμένη επένδυση.

Με την προϋπόθεση της επάρκειας των κονδυλίων, αιτήσεις που έχουν ενταχθεί στον πίνακα επιλαχουσών δύναται να επιλεγούν σε μεταγενέστερο στάδιο από το Φορέα Υλοποίησης, ο οποίος ενεργοποιεί επιπλέον αιτήσεις κατά σειρά προτεραιότητας στην ψηφιακή πλατφόρμα του Προγράμματος. Η ανωτέρω πράξη επέχει θέση διαπιστωτικής απόφασης στο πλαίσιο της αρχικής απόφασης επικύρωσης των οριστικών αποτελεσμάτων.».

7. Στην παρ. 1.13 «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (Α)», στην όγδοη παράγραφο, στη φράση «Η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει επίσης να λειτουργεί πραγματικά για όσα έτη απαιτούνται για την λογιστική απόσβεση της επένδυσης» διαγράφεται η λέξη «λογιστική»,

και η παρ. 1.13 τροποποιείται ως εξής:

«1.13 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (Α)

Οι Δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την

ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου, υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΠΣΥΠΕΝ κάθε στοιχείου που αφορά στην πρόοδο υλοποίησης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης, μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης, με βάση το επιτόκιο ανάκτησης που ορίζει η ΕΕ, επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνεται το ότι κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο Δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον Φορέα Υλοποίησης οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων, οποιαδήποτε μεταβολή προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου του που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του, πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου του.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης και των λοιπών ελεγκτικών αρχών, ενδέχεται να οδηγήσει στην απένταξη του Δικαιούχου από το Πρόγραμμα με απαίτηση έντοκης επιστροφής της ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για δέκα (10) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία προς τον Φορέα Υλοποίησης σχετικά με το έργο τους, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων. Επίσης, ο Δικαιούχος ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση των δράσεων στην οποία συμμετείχαν και χρηματοδοτήθηκαν.

Η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει να λειτουργεί πραγματικά κατά το διάστημα υλοποίησης (ηλεκτροδότηση ακινήτου, τεχνικά συστήματα (θέρμανση- ψύξη, ΖΝΧ), μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια υλοποίησης, ανακαλείται η απόφαση ένταξης και ανακτάται ή αχρεωστήτως καταβληθείσα χρηματοδότηση.

Η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει επίσης να λειτουργεί πραγματικά για όσα έτη απαιτούνται για την απόσβεση της επένδυσης μετά την τελική πληρωμή/αποπληρωμή του έργου (ηλεκτροδότηση ακινήτου, τεχνικά συστήματα (θέρμανση- ψύξη, ΖΝΧ), μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών). Σε περίπτωση που διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων της Πρόσκλησης, επιστρέφεται το συνολικό ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης από την ημερομηνία καταβολής

και έως την επιστροφή της, με βάση το επιτόκιο αναφοράς της ΕΕ, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/С 14/06).

Επιπλέον, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν τα δεδομένα φυσικού αντικειμένου. Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που ορίζονται στο Παράρτημα 7 οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης.

Τα εν λόγω δεδομένα καταχωρούνται στο ΠΣΥΠΕΝ, στο οποίο έχουν πρόσβαση οι ωφελούμενοι της δράσης (οι δικαιούχοι χρηματοδότησης). Τα δεδομένα των συμμετεχόντων/ωφελούμενων που συλλέγονται και καταχωρούνται στο ηλεκτρονικό σύστημα είναι αυτά που περιλαμβάνονται στο «Απογραφικό Δελτίο Ωφελούμενου κατά την είσοδο στην πράξη» και το «Απογραφικό Δελτίο Ωφελούμενου κατά την έξοδο από την πράξη».

Ως ημέρα εισόδου για τον δικαιούχο της πράξης ορίζεται η απόφαση ένταξης της πράξης. Ως ημέρα εξόδου για τον δικαιούχο ορίζεται η ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης.

Το ηλεκτρονικό σύστημα στο οποίο καταχωρούνται τα δεδομένα των συμμετεχόντων/ωφελούμενων, έχει τη δυνατότητα επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαβίβασής τους στο ΟΠΣ.».

8. Στην παρ. 1.14 «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (Β)», στην πρώτη παράγραφο στη φράση «Οι δικαιούχοι των οποίων επενδύσεις υπάγονται στην παρούσα δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και για όσα έτη απαιτούνται ώστε να αποσβεστεί λογιστικά η επένδυση» διαγράφεται η λέξη «λογιστικά» και στη φράση «Η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει να λειτουργεί πραγματικά για όσο χρόνο διαρκεί η λογιστική απόσβεση των επιδοτούμενων παγίων και εργασιών που έγιναν στο πλαίσιο της ενίσχυσης» διαγράφεται η λέξη «λογιστική», και η παρ. 1.14 τροποποιείται ως εξής:

«1.14 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (Β)

Οι δικαιούχοι των οποίων επενδύσεις υπάγονται στην παρούσα δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και για όσα έτη απαιτούνται ώστε να αποσβεστεί η επένδυση, θα πρέπει να τηρούν τις παρακάτω ειδικότερες υποχρεώσεις, με κύρωση την υποχρέωση επιστροφής της συνεισφοράς, πλέον τόκων και μέχρι πλήρους εξοφλήσεως:

- Να υλοποιούν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, όπως ισχύει κάθε φορά.

- Να μην διακόπτουν την επένδυση, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας (στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση του ΦΥ).

- Να μη διακόπτουν την δραστηριότητα ή/και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

- Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί.

- Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση του Φορέα Υλοποίησης.

- Να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των στόχων.

- Να πραγματοποιούν το σύνολο των ενεργειών μέσω του ΠΣΥΠΕΝ διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν.

- Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται.

- Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται και να αναφέρονται: η ονομασία του Δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία της πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

- Για τον έλεγχο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης όλα τα σχετικά έγγραφα όταν ζητηθούν εγγράφως από αυτόν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών, επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

- Η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει να λειτουργεί πραγματικά για όσο χρόνο διαρκεί η απόσβεση των επιδοτούμενων παγίων και εργασιών που έγιναν στο πλαίσιο της ενίσχυσης.

Κατά την υλοποίηση μιας πράξης, σύμφωνα με τον Οδηγό Επικοινωνίας για τις δράσεις και τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) Ελλάδα 2.0, ο δικαιούχος ενημερώνει το κοινό σχετικά με τη στήριξη που έχει λάβει από το Ταμείο:

i. Αναρτώντας στο διαδικτυακό τόπο του, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση για την υλοποίηση του έργου.

ii. Τοποθετώντας τουλάχιστον μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3), που να αναφέρει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση για την υλοποίηση του έργου, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο.

Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα, καθώς και από τον Φορέα Υλοποίησης, καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων του Δημοσίου, του Φορέα Υλοποίησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, και τούτο ανεξαρτήτως αν από διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας ορίζεται άλλως.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα τηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, οι Δικαιούχοι οφείλουν:

1. Να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ,

2. να παρέχουν στον Φορέα Υλοποίησης ή/και στον ελεγκτές ή/και στην ομάδα ελέγχου ή/και σε άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό του, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης της επένδυσης, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων,

3. να διατηρούν στην περιοχή παρέμβασης εγκατάσταση ή υποκατάστημα.»

9. Στο Παράρτημα 6 «Απαιτούμενα δικαιολογητικά πληρότητας»:

α) στο τέλος της περ. 7) προστίθεται η φράση «ή, σε περίπτωση κατά την οποία κατά την υποβολή της αίτησης δεν έχει εκδοθεί το ΠΕΑ του κτιρίου/των κτιρίων που περιλαμβάνονται στο ΕΣ ή/και η Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου, επιβεβαιώνεται ότι το Α' ΠΕΑ ή/και η Α' Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου θα προσκομιστούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης»,

β) στην περ. 8, μετά τη φράση «για το/α κτίριο/α που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου, αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας», διαγράφεται η φράση «βάσει ΠΕΑ, τουλάχιστον κατά δύο (2) ενεργειακές τάξεις σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση (ή)», προστίθεται η λέξη «σε»,

και το Παράρτημα 6 τροποποιείται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6- Απαιτούμενα δικαιολογητικά πληρότητας

Για την υποβολή της αίτησης απαιτείται η αποδοχή των ακόλουθων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα:

1) Επιβεβαιώνεται ότι η Αίτηση Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, ως προς την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν. Οποιαδήποτε ψευδή αναφορά ή αναντιστοιχία με τα πραγματικά στοιχεία, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, ενδέχεται να επιφέρει και ποινικές κυρώσεις.

2) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δραστηριοποιείται στην Ελληνική Επικράτεια με ελληνικό ΑΦΜ.

3) Επιβεβαιώνεται ότι η ιδιότητα της Επιχείρησης (Πολύ Μικρή, Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη) έχει υπολογισθεί σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΚΑΝ(ΕΚ) 651/2014, όπως αποτυπώνεται στο Παράρτημα 3 Ορισμός ΜΜΕ του Οδηγού Προγράμματος.

4) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση είναι ενεργή κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα και διαθέτει άδεια λειτουργίας (ή απαλλακτικό σε περίπτωση που αυτή δεν απαιτείται).

5) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση έχει ιδρυθεί/ συσταθεί έως την 31/12/2020.

6) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση υποβάλλει μόνο μία (1) Αίτηση Χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος.

7) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση έχει εκδώσει το 1ο Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ)/1η Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου, κατά περίπτωση, της εγκατάστασης υλοποίησης της επένδυσης ή, για ΕΣ με προϋπολογισμό έως εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (150.000 €) για τον κλάδο του τουρισμού και έως ογδόντα χιλιάδες ευρώ (80.000 €) για κλάδο του εμπορίου και των λοιπών υπηρεσιών, σε περίπτωση κατά την οποία κατά την υποβολή της αίτησης δεν έχει εκδοθεί το ΠΕΑ του κτιρίου/των κτιρίων που περιλαμβάνονται στο ΕΣ ή/και η Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου, επιβεβαιώνεται ότι το Α' ΠΕΑ ή/και η Α' Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου θα προσκομιστούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης.

8) Επιβεβαιώνεται ότι το επενδυτικό σχέδιο εκπληρώνει τους ακόλουθους στόχους:

- Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 40%

- μείωση εκπεμπόμενων ρύπων (CO₂) τουλάχιστον κατά 35%

- για το/α κτίριο/α που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου, αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, σε υποχρεωτικά Β+ κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση, εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4122/2013. Σε αντίθετη περίπτωση, επιβεβαιώνεται ότι γίνεται αποδεκτό πως η αίτηση θα απορριφθεί από τη διαδικασία τελικής αξιολόγησης αιτήματος ενίσχυσης.

9) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δραστηριοποιείται σε επιλέξιμη δραστηριότητα. Ως επιλέξιμη δραστηριότητα για τους σκοπούς του Προγράμματος νοείται κάθε οικονομική δραστηριότητα που ασκείται στην ελεύθερη αγορά, εκτός εκείνων που αποτυπώνονται ως μη επιλέξιμες προς ενίσχυση στο πλαίσιο του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 (de minimis) και στο πλαίσιο του Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ).

10) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δεν ασκεί δραστηριότητες, οι οποίες εξαιρούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος.

11) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα και συμμορφώνεται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία, διαθέτοντας, εφόσον της ζητηθεί, το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά της (π.χ. άδεια λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας, την τυχόν κατά περίπτωση προβλεπόμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση, κ.λπ.).

12) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση συνιστά νομική οντότητα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση, Συνεταιρισμός) ή Ατομική Επιχείρηση, και τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία.

13) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.

14) Επιβεβαιώνεται ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της Επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης κρατικής ενίσχυσης (αρχή Deggendorf).

15) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δεν είναι προβληματική κατά την έννοια που δίδεται στο δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το σημείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 651/2014 (βλ. Ορισμό Προβληματικής στο Παράρτημα 4 του Οδηγού Προγράμματος).

16) Επιβεβαιώνεται ότι δεν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, κατά τα 2 τελευταία έτη πριν την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής Αίτησης Συμμετοχής: α) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 2063/Δ1632/2011 (Β' 266) υπουργική απόφαση, όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή β) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους.

17) Επιβεβαιώνεται ότι στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί στον Τόπο Εκτέλεσης μπορεί να τοποθετηθεί ο προτεινόμενος εξοπλισμός και να υλοποιηθεί η επένδυση συνολικά, και δεν υπάρχει περιορισμός από κανονισμούς λειτουργίας (π.χ. κανόνες μίσθωσης κ.λπ.).

Όταν ο χρήστης επιλέξει το «Μισθωτής» θα βγαίνει ένας επιπλέον όρος και προϋπόθεση:

- Επιβεβαιώνεται ότι στην ενοικιαζόμενη/παραχωρούμενη εγκατάσταση όπου λαμβάνει χώρα η επένδυση, υπάρχει η συναίνεση του ιδιοκτήτη για την εκτέλεση των εργασιών και την τοποθέτηση του εξοπλισμού.

- Επιβεβαιώνεται ότι η παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου είναι σε ισχύ για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με το χρονικό διάστημα που απαιτείται ώστε να αποσβεστεί λογιστικά η επένδυση.

18) Επιβεβαιώνεται ότι το/α κτίριο/α που περιλαμβάνεται/ονται στο ΕΣ διαθέτει/ουν Ηλεκτρονική Ταυτότητα. Η υποβολή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας, θα πραγματοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση αξιολόγησης της αίτησης και πριν την πριν το αίτημα αποδέσμευσης.

19) Επιλογή κατά περίπτωση:

- Η αιτούσα Επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με την αιτούσα Επιχειρήσεις δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση.

- Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχει λάβει ως ενιαία επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από το παρόν Πρόγραμμα, δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μέσα σε μία τριετία πριν από τον χρόνο χορήγησης του εννόμου δικαιώματος της ενίσχυσης.

- Περίπτωση συγχώνευσης, εξαγοράς και διάσπασης, όπου για τον υπολογισμό της τήρησης των ορίων του

προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 8-9 του άρθρου 3 του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 (de minimis).

20) Επιβεβαιώνεται ότι δεν έχει γίνει έναρξη εργασιών που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο πριν την οριστική υποβολή. Η πίστωση του καταπιστευτικού λογαριασμού υλοποιείται από τον φορέα επί τη βάση του οριστικού καταλόγου δικαιούχων και μετά την υποβολή του 1ου ΠΕΑ ή/και Έκθεσης αποτελεσμάτων Ενεργειακού Ελέγχου. Η Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως υπόλογος διαχειριστής, μεταφέρει το συνολικό ποσό από το λογαριασμό του έργου της οικείας ΣΑΤΑ, με ηλεκτρονική πληρωμή (eps)

σε ενδιάμεσο λογαριασμό του ΤΕΕ. Στη συνέχεια με χρέωση του ενδιάμεσου λογαριασμού μεταφέρονται τα ποσά μέσω της ΔΙΑΣ ΑΕ προς τους αναλυτικούς τραπεζικούς ειδικούς δεσμευμένους λογαριασμούς (ΕΔΛ) των δικαιούχων.

21) Έκθεση Αναφοράς Ενεργειακού Ελέγχου σύμφωνα με το ν.4342/2015 για τους υπόχρεους.

22) Βεβαίωση υποβολής της Έκθεσης Αναφοράς Ενεργειακού Ελέγχου στο «ΑΡΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ» του ΥΠΕΝ.

23) Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης για τις περιπτώσεις κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕΝΑΚ.

Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης Συμμετοχής

- ✓ Εκτύπωση μέσω ΑΑΔΕ των ΚΑΔ της επιχείρησης
 - ✓ Αναλυτικό Πιστοποιητικό Νόμιμης Εκπροσώπησης
 - ✓ Ισολογισμός έτους ν-2 και ν-1 (σε περίπτωση επιχειρήσεων με βιβλία β' κατηγορίας το έντυπο Ε3)
 - ✓ ΑΠΔ έτους ν-2 και ν-1
 - ✓ Τίτλος ιδιοκτησίας (για ιδιόκτητο ακίνητο)
 - ✓ Εκτύπωση Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων
 - ✓ Μισθωτήριο συμβόλαιο μέσω ΑΑΔΕ (για την περίπτωση μίσθωσης)
 - ✓ Υπεύθυνη Δήλωση ΜΜΕ
 - ✓ Υπεύθυνη Δήλωση ότι η εταιρία δεν τελεί υπό καθεστώς πτώχευσης ή αναγκαστικής διαχείρισης και δεν έχει υποβάλλει σχετικό αίτημα
 - ✓ Σε περίπτωση μισθωμένου κτιρίου: Υπεύθυνη Δήλωση ιδιοκτήτη ότι αποδέχεται το σύνολο των παρεμβάσεων που εντάσσονται στο πρόγραμμα
- Σε περίπτωση συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υποβάλλεται διάγραμμα σύνδεσης και για κάθε μια εξ' αυτών τα παρακάτω:
- ✓ (α) Τελευταίο Κωδικοποιημένο Καταστατικό, (β) Αποδεικτικό μετοχικής σύνθεσης (π.χ. πρακτικό τελευταίας Γ.Σ., μετοχολόγιο, κ.λπ.), (γ) Ισολογισμός έτους ν-2 και ν-1 (σε περίπτωση επιχειρήσεων με βιβλία β' κατηγορίας το έντυπο Ε3), (δ) ΑΠΔ έτους ν-2 και ν-1

Κατά τα λοιπά ισχύει η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ 26201/171/8.03.2024 κοινή απόφαση «Πρόγραμμα για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Β' 1650), ως έχει.

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 15 Μαΐου 2024

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

